

Skötsel av utemiljöer

Ämnet skötsel av utemiljöer behandlar underhåll och skötsel av utemiljöer som parker, bostadsgårdar och friluftsområden. Ämnet omfattar skötselplaner, teknikanvändning och miljöhänsyn.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet skötsel av utemiljöer ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om olika utemiljöer samt om hur dessa ska underhållas och skötas. I undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om skötselplaner och hur de används. Utemiljöer skapas för olika ändamål och funktioner. Därför utförs skötselarbete med hänsyn till anläggningens och växternas funktion samt estetiska uttryck. Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar förmåga att utföra arbetsuppgifter inom skötsel och underhåll av utemiljöer med hänsyn till anläggningens funktion och estetiska uttryck. Vidare ska eleverna ges möjlighet att utveckla förmåga att bedöma resultat och kvalitet på genomfört arbete.

Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om handredskap och annan teknisk utrustning som används inom området. Eleverna ska ges möjlighet att utveckla kunskaper om gällande lagar och andra bestämmelser inom området, till exempel lagar som berör natur- och kulturmiljöer, begravningsplatser samt arbetsmiljö. Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar förmåga att välja och använda teknisk utrustning. Undervisningen ska också leda till att eleverna utvecklar förmåga att arbeta på ett ergonomisk och säkert sätt samt med hänsyn till miljön.

Praktiskt arbete, fältstudier samt ett undersökande och problemlösande arbetssätt ska ingå i undervisningen. Eleverna ska också ges möjlighet att reflektera kring och samtala om en anläggnings estetiska uttryck, växternas utveckling och kvalitet samt resultat på genomfört arbete.

Undervisningen i ämnet skötsel av utemiljöer ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

1. Kunskaper om olika utemiljöer och deras funktioner.
2. Förmåga att utföra arbetsuppgifter inom underhåll och skötsel av utemiljöer på ett yrkesmässigt sätt.
3. Förmåga att välja, använda och sköta verktyg, handredskap och annan teknisk utrustning.
4. Förmåga att arbeta på ett ergonomiskt och säkert sätt samt med hänsyn till miljön.

Kurser i ämnet

- Skötsel av utemiljöer 1, 100 poäng, som bygger på växtkunskap 1.
- Skötsel av utemiljöer 2, 100 poäng, som bygger på skötsel av utemiljöer 1.
- Skötsel av utemiljöer 3, 100 poäng, som bygger på skötsel av utemiljöer 2.

Skötsel av utemiljöer 1, 100 poäng

Kurskod: SKESKO51

Kursen skötsel av utemiljöer 1 omfattar punkterna 1–4 under rubriken Ämnets syfte. Kursen behandlar grundläggande kunskaper i ämnet.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- Utemiljöns funktion för olika brukargrupper och anpassning av skötselåtgärder efter utemiljöns funktion.
- Skötselplaner för olika former av utemiljöer.
- Skötselåtgärdernas biologiska påverkan på växter och anpassning efter växternas biologi.
- Underhåll och skötsel av gräsytor, till exempel klippning, vattning och gödsling.
- Underhåll och skötsel av planteringsytor, till exempel beskärning av buskar, ogräsbekämpning och putsning av rabatter.
- Underhåll och skötsel av hårdgjorda ytor, till exempel sopning, justering av stenbeläggningar och rengöring av ytor.
- Snö- och halkbekämpning.
- Underhåll och skötsel av parkutrustning, till exempel parkbänkar, pergolor och staket.
- Underhåll och skötsel av handredskap, verktyg samt teknisk utrustning.
- Säkerhet, ergonomi samt arbetsmiljö i samband med underhåll och skötsel av utemiljöer.
- Lagar och andra bestämmelser inom området, till exempel miljölagar samt säkerhetsbestämmelser.

Betygskriterier

Betyget E

Eleven **medverkar** i att beskriva några olika utemiljöer och deras funktioner. Eleven **medverkar** i att utföra arbetsmoment inom underhåll och skötsel av utemiljöer. Eleven **medverkar** i att välja, använda och sköta verktyg, handredskap samt annan teknisk utrustning för skötsel av utemiljöer. Eleven **medverkar** i att arbeta på ett ergonomiskt och säkert sätt samt med hänsyn till miljön.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven beskriver **på ett enkelt sätt** några olika utemiljöer och deras funktioner. Eleven utför arbetsmoment inom underhåll och skötsel av utemiljöer **med tillfredsställande resultat**. Eleven väljer, använder och sköter verktyg, handredskap samt annan teknisk utrustning för skötsel av utemiljöer **på**

ett delvis ändamålsenligt sätt. Eleven arbetar på ett ergonomiskt och säkert sätt samt med hänsyn till miljön.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven beskriver **på ett utvecklat sätt** några olika utemiljöer och deras funktioner. Eleven utför arbetsmoment inom underhåll och skötsel av utemiljöer **med gott resultat**. Eleven väljer, använder och sköter verktyg, handredskap samt annan teknisk utrustning för skötsel av utemiljöer **på ett ändamålsenligt sätt**. Eleven arbetar på ett ergonomiskt och säkert sätt samt med hänsyn till miljön.

Skötsel av utemiljöer 2, 100 poäng

Kurskod: SKESKO52

Kursen skötsel av utemiljöer 2 omfattar punkterna 1–4 under rubriken Ämnets syfte. I kursen behandlas fördjupade kunskaper i ämnet.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- Utemiljöns funktion för olika brukargrupper och anpassning av skötselåtgärder efter utemiljöns funktion.
- Skötselplaner för olika former av utemiljöer.
- Skötselåtgärdernas biologiska påverkan på växter och anpassning efter växternas biologi.
- Underhåll och skötsel av gräsytor, till exempel kantskärning, vertikalskärning samt toppdressning.
- Beskärning av buskar och häckar. Grundprinciperna för beskärning av växter. Beskärningstidpunkt. Hygien och smittspridning i samband med beskärning av växter.
- Underhåll och skötsel av planteringsytor, till exempel plantering av sommarblommor samt putsning av rabatter.
- Underhåll och skötsel av hårdgjorda ytor, till exempel ogräsbekämpning, justering av stenbeläggningar samt rengöring av ytor.
- Underhåll och skötsel av parkutrustning, till exempel parkbänkar, pergolor samt staket.
- Snö- och halkbekämpning.
- Underhåll och skötsel av handredskap, verktyg samt teknisk utrustning.
- Säkerhet, ergonomi samt arbetsmiljö i samband med underhåll och skötsel av utemiljöer.
- Lagar och andra bestämmelser inom området, till exempel miljölagar samt säkerhetsbestämmelser.

Betygskriterier

Betyget E

Eleven **medverkar** i att beskriva några olika utemiljöer och deras funktioner. Eleven **medverkar** i att utföra arbetsmoment inom underhåll och skötsel av utemiljöer. Eleven medverkar i att välja, använda och sköta verktyg, handredskap samt annan teknisk utrustning för skötsel av utemiljöer. Eleven **medverkar** i att arbeta på ett ergonomiskt och säkert sätt samt med hänsyn till miljön.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven beskriver **på ett enkelt sätt** några olika utemiljöer och deras funktioner. Eleven utför arbetsmoment inom underhåll och skötsel av utemiljöer **med tillfredsställande resultat**. Eleven väljer, använder och sköter verktyg, handredskap samt annan teknisk utrustning för skötsel av utemiljöer **på ett delvis ändamålsenligt sätt**. Eleven arbetar på ett ergonomiskt och säkert sätt samt med hänsyn till miljön.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven beskriver **på ett utvecklat sätt** några olika utemiljöer och deras funktioner. Eleven utför arbetsmoment inom underhåll och skötsel av utemiljöer **med gott resultat**. Eleven väljer, använder och sköter verktyg, handredskap samt annan teknisk utrustning för skötsel av utemiljöer **på ett ändamålsenligt sätt**. Eleven arbetar på ett ergonomiskt och säkert sätt samt med hänsyn till miljön.

Skötsel av utemiljöer 3, 100 poäng

Kurskod: SKESKO53

Kursen skötsel av utemiljöer 3 omfattar punkterna 1–4 under rubriken Ämnets syfte. I kursen behandlas fördjupade kunskaper i ämnet.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- Fördjupning inom något eller några av ämnets kunskapsområden, till exempel underhåll och skötsel av kyrkogårdar, parker samt bostadsområden.
- Ergonomi, arbetsmiljö och säkerhet i samband med skötsel av utemiljöer.
- Lagar och andra bestämmelser inom området, till exempel miljölagar och begravningslagen.

Betygskriterier

Betyget E

Eleven **medverkar** i att utföra arbetsmoment inom underhåll och skötsel av utemiljöer. Eleven **medverkar** i att välja, använda och sköta verktyg, handredskap samt annan teknisk utrustning för skötsel av utemiljöer. Eleven **medverkar** i att arbeta på ett ergonomiskt och säkert sätt samt med hänsyn till miljön.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven utför arbetsmoment inom underhåll och skötsel av utemiljöer **med tillfredsställande resultat**. Eleven väljer, använder och sköter verktyg, handredskap samt annan teknisk utrustning för skötsel av utemiljöer **på ett delvis ändamålsenligt sätt**. Eleven arbetar på ett ergonomiskt och säkert sätt samt med hänsyn till miljön.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven utför arbetsmoment inom underhåll och skötsel av utemiljöer **med gott resultat**. Eleven väljer, använder och sköter verktyg, handredskap samt annan teknisk utrustning för skötsel av utemiljöer **på ett ändamålsenligt sätt**. Eleven arbetar på ett ergonomiskt och säkert sätt samt med hänsyn till miljön.